

SAKSBEHANDLER
Ingunn Holm
Ivar Aarrestad
VÅR REF.
08/00933-2
Ark. Forvaltning
865.0

DERES REF.

INNVALGSTELEFON
+47 98202805
DERES DATO

VÅR DATO
5.5.2008

TELEFAX
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTETS FORSLAG TIL UTLYSNING AV 20. KONSESJONSRUNDE - MILJØVURDERINGER AV FORESLÅTTE BLOKKER

Det vises til brev av 11.4.2008 hvor det blir bedt om kommentarer til Olje- og energidepartementets forslag til utlysning av 20. konsesjonsrunde.

Merknader til Olje- og energidepartementets forslag til utlysning av 20. konsesjonsrunde

Kulturminner innenfor territorialfarvannet har en sterk beskyttelse i kulturminneloven. Når det gjelder tilstøtende sone har man i kulturminneforvaltningen lagt samme rettspraksis til grunn som innenfor territorialfarvannet. Dette er begrunnet i LOV av 27. mars 2003 nr. 57: Lov om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone, Territorialfarvannsloven § 4 tredje ledd. Man har videre hentet støtte for dette synet i Havrettskonvensjonens (UNCLOS) artikkel 303(2). Utenfor 24 nautiske mil utgjør folkeretten et generelt grunnlag for å hevde at kulturminner har et visst vern. For petroleumssektoren er bestemmelsene i petroleumsloven, med forskrifter og vilkår for utvinningstillatelser, de viktigste reguleringene av forholdet til kulturminner utenfor territorialfarvannet.

Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet presiserte i 2006 følgende i vilkåret i miljøkravene til nye utvinningstillatelser: *I forkant av fysiske inngrep i havbunnen pålegges rettighetshavere, i samråd med Riksantikvaren, å avklare forholdet til kjente kulturminner og foreta nødvendig kartlegging av kulturminner i leteområdet der dette ikke tidligere er gjennomført. Om det registreres kulturminner i planleggingsfasen eller senere, må avbøtende tiltak, eventuelt utgravning eller dokumentasjon og flytting av kulturminnet, gjennomføres i samarbeid med kulturminneforvaltningen.*

Når det gjelder potensialet for funn av skipsvrak, er det til stede i alle de utlyste blokkene, både i Nordsjøen, utenfor Midt-Norge og i Nord-Norge og Barentshavet. Her er det i første rekke tale om forlis i åpent hav. Det er ikke mulig å gå inn på om enkelte områder har større potensial for skipsfunn fordi forlis på åpent hav er resultat av en eller flere utenforliggende faktorer som i stor grad ikke er påvirkbar. Det foreligger heller ikke systematisk registrering av havbunnen i noen av de omtalte områdene, med den hensikt å lokalisere skipsfunn vernet etter kulturminneloven.

Postadresse:

Besøksadresser:

A:3883

Riksantikvaren
Dronningens gate 13
Postboks 8196 Dep
0034 Oslo
Tlf. 22 94 04 00

Distriktskontor Øst
Oslo
Dronningens gate 13

Distriktskontor Syd
Tønsberg
Nedre Langgate 30 D

Distriktskontor Vest
Bergen
Dreggsallmenningen 3

Distriktskontor Nord
Trondheim
Kjøpmannsgata 25

Når det gjelder blokk 12 i Nordsjøen må det påpekes at dette området har potensial for funn av kulturminner fra steinalderen. Blokken ligger i et område som etter siste istid var del av det såkalte Nordsjøkontinentet. Nordsjøkontinentet var et sammenhengende landområde som bandt sammen de britiske øyer og det europeiske kontinentet. Området var antagelig en variant av arktisk tundra eller slettelandskap. Det er funnet rester av dyrebein fra mammut, ullhåret nesehorn, villhest, rein osv i trål fra hele Nordsjøen. Fiskere har også levert inn funn av bearbejdede beinspisser og andre steinalderredskaper fra særlig de sørlige delene av Nordsjøen og Doggerbanken. Det er grunn til å anta at Nordsjøkontinentet står sentralt i forståelsen av pionerbosetningen av dagens Norge.

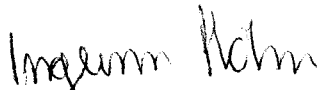
En tilfredsstillende kartlegging av eventuelle skipsfunn i forbindelse med leting og utvinning av olje og gass forutsetter gode rutiner for rapportering mellom kulturminneforvaltningen og oljeindustrien. Det er mest hensiktsmessig at tiltakshaver samkjører eventuelle surveys med kulturminneforvaltningen, slik at man unngår å måtte kjøre doble slike. Jo tidligere kulturminneforvaltningen kobles inn i dette arbeidet, jo tidligere vil konflikter med eventuelle kulturminner under vann oppdages og unngås. Kostnadmessig er dette også i aller høyeste grad den beste løsningen.

Før det gjøres tiltak på havbunnen, i form av infrastruktur, rørledninger og kabler, samt andre inngrep som for eksempel mudring, graving, spyling eller massedumping, skal forholdet til kulturminner klareres. Det er hensiktsmessig så tidlig som mulig å kontakte kulturminneforvaltningen for å klarlegge om tiltaket vil komme i kontakt med kulturminner under vann.

Videre gjør Riksantikvaren oppmerksom på at finner av skipsfunn plikter å melde disse til vedkommende myndighet jf. Kulturminnelovens § 14 tredje ledd.

Vennlig hilsen

Margrethe Tviberg (e.f.)
seksjonssjef

Ingunn Holm
rådgiver

Kopi til:

Bergens Sjøfartsmuseum, Postboks 7800, 5020 BERGEN
Norsk Sjøfartsmuseum, Bygdøynesveien 37, 0286 Oslo
NTNU - Vitenskapsmuseet, 7491 TRONDHEIM
Stavanger Sjøfartsmuseum, Muségt. 16, 4010 Stavanger